GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea: Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Joi'a si Duminec'a.

Pretiulu abonamentului: pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLI.

Se prenumera: la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile: un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 22. Dumineca, 19|31 Martiu 1878.

Conflictulu anglo-russescu.

Brasiovu, 30 Martiu 1878.

Abia s'au publicatu preliminariile pacii dela San-Stefano si Europ'a se astépta la isbucnirea unui nou resbelu inca si mai periculosu, intre Russi'a si Angli'a. Dupa ce cabinetulu dela St. Petersburgu a declaratu guvernului anglesu categoricu, ca nu voiesce se implinésca cererea Angliei cá se impartasiésca congressului tractatulu de pace, relatiunile intre aceste doue state au capetatu unu caracteru fórte amenintiatoriu. Conchiamarea reserveloru si dimissiunea ministrului de esterne anglesu lordu Derby contribuie numai la agravarea situatiunei. Derby au fostu unulu din membrii cei mai moderati ai cabinetului dela St. James. Retragerea lui in momentele de façia e prin urmare o dovéda mai multu pentru aceea, ca la curtea reginei Victori'a a ajunsu cu totulu predomnitóre influinti'a lordului Beaconsfield, care a fostu din capulu loculu pentru o procedere energiósa a Angliei, pentru resbelu.

Standu astfeliu lucrurile buletinulu celu mai nou dela Berlinu si Vien'a despre aflarea cestiunei congressului trebuiá se sune asia: Congressulu trage se móra. Multi inse sunt de parere, ca a si muritu si ca acestu faptu intristatoriu se ascunde numai inaintea ochiloru lumei profane, pentru cá prin publicarea lui prea timpuria se nu sufere prestigiulu acelor'a, cari 'si-au basatu tóte sperantiele pe realisarea ideei de congressu.

Angli'a nu voiesce se ié parte la unu congressu, care n'ar' avé decatu se ratifice pacea dela San-Stefano. Remane acuma a judecá, ca óre s'ar' poté tiené congressulu absenti'a in Marei Britanie? Scopulu Russiei si alu Germaniei a fostu dela inceputu si este si acuma isolarea Angliei. Alianti'a celoru trei imperati a tientitu in prim'a linea la introducerea unei dictaturi in Europ'a. Cancelarii din Berlinu si Petersburgu voieau cá cu ajutoriulu amicului dela Vien'a, pe care 'lu tieneau strinsu in braçiele loru, se póta comandá dupa placu in drépt'a si in steng'a. Franci'a nu le mai potea pune pedeci, Itali'a nu le erá periculósa, asiadér' remase Angli'a singur'a potere, care ii gená in esecutarea planuriloru loru.

Pe acést'a otarira a-o tiené isolata impedecandu ori-ce apropiare intre ea si Austro-Ungari'a. Le succese in adeveru a paralisá pana acuma influinti'a anglesa, ca-ci politic'a guvernului austro-ungaru a mersu pana astadi totu in intielegere cu poterile nordice si s'a feritu tare de-o aliantia cu Angli'a.

Pacea dela San-Stefano inse a facutu cá anglesulu flegmaticu se-'si pérda cu deseversire patienti'a. Angli'a a ajunsu la unu punctu, care póte se-o silésca a intrá in actiune chiaru si cu risiculu, ca se va bate numai singura cu Russi'a. Principele Gorciacoff 'si este consciu despre seriositatea pornirei anglese, de aceea s'a grabitu a tramite unu solu la Vien'a, pe vestitulu generalu Ignatieff, cu scopu cá se faca unu arangiamentu cu Austro-Ungari'a si se nu lase cá se se alieze cumva cu Angli'a. Dupa scirile cele mai noua contele Andrásy se fi si declaratu ambasadorelui anglesu din Vien'a, ca Austro-Ungari'a va remané neutrala in casulu unui conflictu russo-anglesu.

Ignatieff este inse unu solu ominosu. Cu tóte ca se pare ca a reusitu la contele Andrásy, resbelulu intre Angli'a si Russi'a póte totusiu isbucni. Anglesii au mediulóce si potu portá resbelu cu anii si apoi mai au si Indieni destui in casu de lipsa. Ei isi dicu: déca nu avemu aliati acuma vomu avé mai tardiu in decursulu resbelului. La tóta intemplarea stadiulu, in care au intratu lucrurile este fórte criticu.

Seriositatea momentului se mai maresce inca prin *protestulu formalu alu guvernului romanu contra pacei dela San Stefano.* „Politische Corespondenz" publica deja unu estrasu din not'a dlui Cogalniceanu catra agentii romani din strainatate, prin care guvernulu declara ca nu voiesce se intre cu Russi'a *in nici unu feliu de tocméla asupra Basarabiei,* apoi ca *nu considera tractatulu dela San Stefano de oblegatoriu incatu privesce Romani'a.*

Irritatiunea, ce a produs'o acestu tractatu si in Romani'a, cu deosebire si punctulu 8, care dice, ca trupele russesci din Bulgari'a voru comunicá cu Russi'a prin Romani'a, a ajunsu la culme. Atitudinea resoluta si seriósa a guvernului. romanu ne face se mai presupunemu, ca elu nu sta singuru, ca la spatele lui se afla un'a séu mai multe din marile poteri. D. Ion Ghic'a, se anuntia, duce cu sine asigurarea Angliei, ca se va intrepune pentru recunóscerea drepturiloru Romaniei. Cumu se voru grupá dér' poterile? Este sperantia, cá dreptulu se iésa invingêtoriu? Viitoriulu ne va aratá.

Budapest'a, 26 Martiu a. c.

(Corresp. part. a „Gaz. Trans.")

Este unu adeveru necontestabilu, ca nici o recompensa nu e mai simtita de catu aceea, care resplatesce binele cu reulu. O asemenea recompensa pare o ca astépta si pe Romani'a din partea Russiei, cá nemeritata parte pentru serviçiele aduse pe altariulu resbelului orientalu din acestu anu. Dér' Romani'a precumu la inceputulu resbelului nu a desconsideratu, ba a cerutu sfatulu poteriloru europene, asia si acuma. Ci astadi ea cauta spriginu. Spre acestu scopu s'au tramisu la curtile domnitórie dnii *Ioanu Ghic'a* si *Demetriu Sturz'a.* In calea loru au atinsu si Budapest'a spre a aflá opiniunea stapanirei nóstre façia de complicatiunile presente. Acést'a ocasiune a folosit'o junimea romana de aci is in 24 a lunei acestia o deputatiune de cinci, condusa de dlu *Iosifu Vulcanu* a mersu se salute pe diplomatii romani. Conducatoriulu acesteia in cuvinte alese si espressive asia, cumu pretinde interessulu pentru totu ce este romanu dela fii romanimei, a descoperitu tramisiloru Romaniei, ca noi inca nu amu fostu neactivi cu spiritulu nostru atunci, candu ostirile romane luptau cu barbatia pentr'unu scopu santu. Si precumu atunci cei departati de arena nu au potutu se nu participe la bucuri'a ce a insoçitu resultatele eluptate: asia acuma anim'a loru este sangerata, candu vedu nedreptatirile si pretensiunile nejuste ale acelora, cari mai inainte au simtitu adencu lips'a ajutoriului romanu; candu audu, ca jalusi'a pentru eroismulu romanu doveditu 'si-a indreptatu ochiulu reutatiosu asupra Basarabiei. In fine adause, ca avemu incredere, ca spiritulu romanitatii si acuma va esi invingêtoriu.

Dupa acestea principele *Ioanu Ghic'a,* multiamindu pentru atentiunea si sinceritatea dovedita, plinu de emotiune a adressatu deputatiunei intre altele urmatóriele de deosebitu interessu:

„Prin tractatulu de Parisu din 1856 Europ'a a redatu Moldovei intre marginele sale cele vechi si i-a garantatu o parte a acelui teritoriu, pre care Russi'a, folosindu frecarile interne, i l'a fostu rapitu. Fruntari'a naturala a Moldovei, din timpurile antice istorice, nu a fostu Prutulu, ci fluviulu Dnistru. Asia Romani'a eliberata de sub protectoratulu russescu, sub regimu propriu intr'unu timpu relativu fórte scurtu s'a desvoltatu in tóta privinti'a mai multu cá ori si care poporu din Orientu. Sustienerea integritatii teritoriali si asigurarea aceleia a fostu tient'a fiacarui regimu din Romani'a de ori si ce partitu. Romani'a, parasita de poteri, a fostu incurcata in resbelulu orientale. Trupele russesci, batute pe campulu de resbelu europeanu si in multe ronduri si pe celu asiaticu, desastrulu erá mai neincungiurabilu, candu marele duce Nicolae, comandantulu trupeloru russesci din Bulgari'a, telegrafandu principelui domnitoriu Carolu la Bucuresci, i-a disu: „Veniti, Altetia, in ajutoriulu nostru. Treceti Dunarea unde veti voi, cumu ve'ti voi si sub ori-ce conditiuni ve'ti voi. Turcii ne prepadescu. Caus'a chrestina e perduta."

„Ostirea romana a alergatu la Plevn'a, fara cá se céra legatura in scrisu dela Tiarulu Russiei. Fara a ne laudá potemu dice, ca se le fi lipsitu cooperatiunea nóstra, ajutoriulu romanu, póte si astadi ar' stá ostirile russesci dincóci de Dunare. Trupele romane nu numai au documentatu in modu stralucitu unu eroismu plinu de abnegatiune, ceea-ce insusi Tiarulu a recunoscutu, dér' au doveditu in façi'a lumei studiulu si cunoscintiele loru strategice, pana la evidentia. Pelanga tóte acestea se pare ca Russi'a a uitatu aceste servitii gata fiindu a vatamá conventiunea inchiaiata cu noi; prin pretinderea Basarabiei si-a facutu de problema mutilarea teritorului nostru, voindu totodata, cá prin posessiunea gureloru Dunarei se traga la sine cu ori ce pretiu navigatiunea dunareana. Ambitiunea russésca inca nici cu atatu nu se multiumesce; diplomati'a ei voiá a disputá romaniloru pana si originea loru latina, faptu recunoscutu astadi de intrég'a Europa culta. Diplomatii din Petrupole nu se sfiiescu a ne aruncá in façia, ca romanii fiindu de origine slava, trebuie se primésca protectiunea russésca.

„Dloru, amiciloru tineri! pericululu e cu multu mai mare, de catu cumu póte credeti d-vóstra, cari nu a'ti avutu ocasiune a cunósce mai de aprópe politic'a russiloru. Russi'a nu voiesce mai puçinu de catu *estinderea s'a pana in virfulu Carpatiloru.* In façi'a acestei ambitiuni, noue, cari dorimu a ne conservá individualitatea, nu ne remane decatu se ne opunemu din tóte poterile. Pericululu fiindu comunu si amenintiatoriu pentru tóte natiunile neslave, in cointielegere cu acestea se ne gandimu la influinti'a si aperarea popóreloru europene. De intielegere imprumutata avemu lipsa si cu noi totu ce nu este de origine slava, cá astfeliu se ne opunemu periculului ce ne amenintia."

La cuvintele pline de simtiementu ale lui Ghic'a d. Dimitrie *Sturza* intre altele adause: „*Nu amu asteptatu nici necompens'a nici recunoscinti'a Russiei, amu asteptatu inse cá celu puçinu se ne lase in pace.* — Dér' dupa ce din pericule cu multu mai mari, cá acestea, candu in Moldov'a au navalitu tatarii si in Romani'a turcii, tenacitatea vitiei nóstre totdeuna ne-a mantuitu, credemu, ca si acum ne va ajutá."

In urma conducatoriulu deputatiunei presentandu pe singuraticii membri, diplomatii romani au schimbatu cateva cuvinte cu fiacare dintrinsii. Cu aceasta ocasiune d. *Ghic'a* astfeliu a sfatuita tinerimea: „*Nisuitive fiacare, amiciloru, a ve face pe carier'a alésa ómeni deseversiti, a ve cultivá cu fundamentu, fiacare studiandu bine specialitatea s'a.* Valórea unei natiuni nu depinde dela aceea cate suflete numera, ci pondulu si insemnatatea s'a se mesura cu numerulu barbatiloru sei de scientia si specialitate. Invetiati nu pentru cá se castigati bani, ci cá se deveniti barbati de renume." — Dupa acést'a deputatiunea s'a departatu.

In diu'a urmatórie gen. Türr a datu o serata in onórea diplomatiloru romani, la care au luatu parte corifeii partiteloru unguresci. La Londr'a a fostu primitu dlu Ghic'a de lordii Beaconsfield si Derby; la Vien'a n'a avutu primire oficiala, inse privatim a conferitu mai adeseori cu comitele Andrásy si cu secretarii lui. Tóta press'a maghiara si vienesa a publicatu si glossatu vorbirea dlui Ghic'a. Lui „N. Fr. Presse" i s'a telegrafatu mai tóta prin corespondentulu seu din Pest'a inca in aceea dî. Barbatii de statu romani fura primiti

cu mari ovatiuni in capital'a Ungariei. Toti recunoscu, ca Romani'a e in dreptu taçia cu pretensiunile infame russesci.

Delegatiunea austriaca.

Desbaterea asupra creditului de 60 milióne.

Pre candu delegatii unguri au primitu creditulu de mobilisare unanimu, acest'a a intimpinatu in delegatiunea austriaca o fórte seriósa opositiune, de órace a trei'a parte din delegati au votatu contra lui. Opositiunea fiindu dér' multu mai mare si desbaterea a trebuitu se fia mai interessanta. Austriacii au mai puçina causa de a crutiá pe cont. Andrásy decatu maghiarii. Se vedemu dér', care e parerea loru in cestiunea politicei nóstre esterióre.

Referentulu propunerei maioritatii Schaup recomenda mai antaiu votarea creditului cerutu dicundu, ca fractiunile parlamentare ce representa au deplina incredere in politic'a lui Andrásy. Dupa densulu ia cuventulu referentulu minoritatii Sturm, care motivandu votulu minoritatii dice: Scopulu creditului nu e claru; in Ungari'a resbelulu e poporalu, in Austri'a inse nu; prin votarea creditului s'ar' favorisá numai vechiulu planu alu ocupatiunei Bosniei. Momentulu favorabilu pentru o actiune a trecutu, pentru o politica de pace nu ne trebuie inse creditu estraordinariu. Cu 60 milióne se potu mobilisá numai 400.000 ómeni, ceea ce e prea puçinu. Operatiunea de creditu inse ar' alterá numai comerciulu ar' jicni tare constitutionalismulu si ar' fi numai o demonstratiune, care nu sperie pe nimenea.

Delegatulu Schöffel e de parere, ca vecinii nostri Germani'a si Russi'a sciu, ceea ce voiescu, noi austro-ungarii singuri nu scimu ce voimu. Asia amu perdutu influinti'a in Orientu. „Me temu tare, ca maiestrulu dela nordu a pregatitu deja tóte bine, si invita numai pe celelelte poteri, cá se véda opulu gat'a. Si óre cu tóte ca ne numimu potere mare, mai avemu inca forti'a si mediulócele spre a derimá opulu creatu de Russi'a? La tóta intemplarea siansele nu mai sunt atatu de bune, cá atunci candu Turci'a mai avea inca o armata, candu poteamu se taiamu lini'a de retragere a Russiei. Acést'a póte se iè ofensiv'a contra nóstra atatu in nordu catu si in sudu-ostu, si cine ne garantéza ca Itali'a va remané neutrala? Angli'a nu e unu aliatu, in care se te poti increde. Istori'a ne arata ca Angli'a, dupa ce 'si-a asiguratu interessele, a parasitu pe aliatii sei."

Contele Coronini este pentru o politica, care nu se abate dela adeveratele traditiuni mai vechi austriace, de aceea aproba atitudinea ministrului de esterne, care a esitu din vagasiulu traditiuniloru mai noue austriace, dupa cari sustienerea integritatii Turciei era acsioma neresturnabila si a imbraçiosiatu traditiunile acele mai vechi prin aceea, ca a reclamatu imbunatatirea sórtei chrestiniloru in Orientu. Multiamesce ministrului Andrásy pentru ca a sciutu se resiste tuturoru tentatiuniloru si neconturbatu de demonstratiunile politiciloru de pe strade a scutitu pe monarchia pana acuma de ori-ce jertfa in avere si sange. Cererea creditului i se pare, ca e prim'a abatere dela drumulu alesu, dér' numai i se pare, ca-ci nu are causa a dubitá in adeverulu declaratiunei lui Andrásy, ca creditulu acela se va intrebuintiá numai pentru aperarea onórei si a interesseloru celoru mari ale monarchiei. E linistitu si despre aceea, ca monarchi'a nóstra, intemple-se ori-ce, nu va incercá niciodata a rapi popóreloru chrestine orientale ceea ce au castigatu in urm'a victorieloru russesci. Nu póte concede de alta parte, ca ar' fi prea tardiu acuma pentru o actiune de resbelu. Adeveratu, ca atunci, candu Osman-pasi'a se aflá in Plevn'a, situatiunea militara a Austro-Ungariei ar' fi fostu multu mai favorabila. Dupa convictiunea s'a inse a esistatu o intielegere intre Austri'a si Russi'a si prin urmare perderile russesci la Plevn'a nu ar' fi fostu destula causa a rumpe intielegerea si a apucá armat'a russa pe la spate. Vorbitoriului 'i place, ca Austri'a s'a tienutu de cuventu si ca a refusatu a aderá la o politica de impartiéla, care i-a fostu impusa inainte cu o suta de ani Mariei Theresiei de catra marile poteri, cari constituie impreuna cu noi asianumit'a aliantia a celoru trei imperati. Contele Coronini inse nu se numera intre acei'a, cari condamna ori-ce anecsiune. Candu toti voiescu se'si mareasca teritoriulu, nu potemu noi singuri se remanemu cu nemic'a. Déca o anecsiune va deveni necessaria, s'ar' bucurá, candu acést'a s'ar' estinde pana la tiermulu marei egeice. Dér' si candu ar' fi vorb'a numai de a Bosniei si a Herzegovinei nu ar' vedé in luarea loru unu periculu, ci mai multu delaturarea unui periculu. Un'a inse o doresce din sufletu, cá domnirea austriaca se nu fia introdusa in acele tieri contra vointiei maioritatii poporatiunei, ci cu consimtiementulu ei. Acést'a e o cerintia a timpului nou si ne-ar' dá unu titulu de dreptu indestulatoriu, ca-ci asia pretinde vechi'a traditiune austriaca, dela care nu ar' voi se ne abatemu niciodata. Este asia dér' pentru incuviintiarea creditului.

Dr. Giskra dice, ca Andrásy cere creditulu numai pentru-ca voiesce se impuna cu elu. Pentru ce se impuna? Asemeni mediulóce de potere arareori ducu la scopu. Talleyrand, ministrulu Franciei a reportatu mari succese la congressulu de Vien'a in 1815, fara a luá mesuri estraordinarie. Se dice, ca creditulu va se servésca pentru ocrotirea interesseloru austro-ungare. Ce sunt inse aceste interesse? Unde e marginea, dela care incepu a fi periclitate? Prea multu secretu se face cu ele inaintea poporatiunei, dicundui-se in continuu, ca Russi'a scie totu, dér' Austro-Ungari'a nu póte se afle nimicu. Germani'a si Angli'a 'si-au precisatu interessele, numai noi nu ni le cunóscemu. Nu potemu votá inse unu creditu, candu nu scimu pentru ce. Consecuenti'a unei errori comise de guvernu ar' fi fatala. Dér' 60 milióne nici nu ajungu pentru mobilisare. Pentru o jucaria e prea seriósa sum'a acést'a, ér' pentru seriositate e numai o jucaria!

Baronulu Walterskirchen este pentru votarea creditului Numai doue drumuri i erau deschise Austro-Ungariei: ea trebuiea se se intieléga cu Russi'a asupra impartirei Turciei, séu trebuiea se impedece resbelulu. In casulu din urma ar' fi trebuitu se concentreze unu corpu de armata in Transilvani'a, ceea-ce ar' fi costatu multi bani si ne-ar' fi perdutu alianti'a scumpa cu Germani'a, care impreuna cu cei 16 milióne de slavi ai monarchiei nóstre s'ar' fi opusu la unu resbelu cu Russi'a. Este greu a fi ministru in Austro-Ungari'a si eu preferu pe contele Andrásy colegiloru sei, pentru ca scie, cari sunt trebuintiele poporului si a invetiatu se cunósca, ca opiniunea publica e unu factoru, cu care trebuie se socotesci.

Domnulu Plener, vorbesce contra creditului. Acest'a dice, ar' avé scopulu a nimici acele puncte ale tractatului dela San Stefano, cari sunt contra interesseloru austro-ungare. Cari puncte atingu inse interessele nóstre? Marirea teritoriala a Serbiei si a Muntenegrului nu póte fi o causa spre a incepe resbelu cu Russi'a, pentru ca guvernulu austro-ungaru a declaratu de repetite-ori, ca prefera independinti'a acestoru state unei dependintie, care era numai unu isvoru de nelinistire continua; apoi aceste state nu se estindu spre fruntari'a nóstra. Unu punctu alu tractatului de pace ar' póte in adeveru jicni interessele nóstre in mare gradu; acest'a ar' fi retrocessiunea Basarabiei, prin care Russi'a ar' fi pusa in stare a ne impedecá ori candu navigatiunea pe Dunare. Dér' tocmai pe punctulu acest'a se pare, ca guvernulu nostru nu pune nici unu pondu; se pare ca vede celu mai mare periculu pentru Austro-Ungari'a in constituirea statului bulgaru. La formarea acestui statu inse amu contribuitu si noi, cá si Russi'a. Bulgari'a cea noua a fostu acceptata cá faptu si de conferinti'a din Constantinopolu si déca credemu, ca e unu pericolu pentru noi, nu ne remane decatu a ne bate cu Russi'a. Nu sunt inimicu absolutu alu resbelului, dér' se nu despretiuimu fortiele contrariului. . . . Siansele militare ale resbelului acuma nu ne mai sunt favorabile, dér' nici scopulu politicu ce póte se'lu aiba acuma resbelulu, nu'lu potu intielege. Punemu casulu, ca vomu bate pe Russi'a, ce atunci? Potemu noi restabili in Turci'a starea lucruriloru de mai inainte? — Unii mai dicu, ca odata totu trebuie se ne batemu cu Russi'a, asiadér' mai bine acuma cá mai tardiu. Dér' chiaru se invingemu, amu otari cevasi definitivu? Nu, ca-ci Russi'a in scurtu tempu ar' incepe unu nou resbelu.

Ce scopu are dér' cererea de creditu? Ea ascunde in sinulu seu germenele unui resbelu si tocmai in momentulu acest'a este periculului acest'a cu atatu mai mare, cu catu Angli'a voiesce se provóce unu resbelu si va pune tóte in miscare spre a impinge pe Austro-Ungari'a la o aliantia cu ea. Asiadér' fiindu ca cestiunea acést'a invólve unu periculu de resbelu, nu potu consimti la cererea guvernului si voiu votá prin urmare contra creditului. (Va urmá.)

Din delegatiunea ungara.

(Urmare si fine.)

Desider Szilágyi, voindu se esplice motivele, cari au indemnatu pe maghiari a fi cu trupu si sufletu pentru sustienerea Turciei, dice: „Déca o mare parte a Ungariei a doritu sustienerea integritatii Turciei, acést'a nu s'a intemplatu din predilectiune pentru Turci'a séu pentru aceea, ca noi maghiarii amu fi doritu cá popórele peninsulei balcanice se remana in sclavia, din contra ar' fi fostu celu mai mare avantagiu pentru noi, déca acele popóre ar' fi fostu liberate din sclavia. Amu fi doritu inse, cá liberarea loru se nu aiba a-o multiami Russiei, care ne amenintia. Liberatoriulu a fostu dér', contra caruia amu tienutu de bine sustienerea integritatii Turciei in interessulu nostru. Prin nimicirea dominatiunei turcesci s'a nascutu unu golu. Dominatiunea acést'a trebuie se fia inlocuita de-o alta influintia si e periculu, ca va fi inlocuita de domnirea russésca. Influinti'a russésca la fruntariele nóstre ne amenintia siguritatea" s. a.

Ludovicu Csernátony apera politic'a de neutralitate a lui Andrásy cá impusa de impregiurari, apoi vorbindu despre demonstratiunile turcofile din Ungari'a dice, ca Ungari'a nu are se se rusineze de simpathiile sale turcesci si trebuie se respinga cu indignatiune ceea-ce a sustienutu unu organu vienesu, ca adeca manifestatiunile turcofile ale maghiariloru ar' fi fostu o resbunare pentru Világos.

Dupa ce s'au mai pronuntiatu Gabrielu Várady si Péchy pentru votarea creditului cerutu, a vorbitu contele Andrásy. Elu respunse mai antaiu lui Zsedényi, constatandu, ca cabinetulu russescu a declaratu, ca va impartasi poteriloru tóte punctele preliminarieloru pacii dela San Stefano inca inainte de a se aduná congressulu. Mai departe observa, ca Bismarck prin aceea, ca a intrebuintiatu in cuventarea s'a espressiunea „beati possidentes" (fericiti cei ce posedu), nu a voitu se dica, ca consimte cu ocupatiunile russesci; déca Bismarck ar' crede, ca e totu bine ce russii au facutu in Turci'a si ca congressulu n'ar' avé, prin urmare, decatu numai se registreze conditiunile faptice ale pacii, cu greu ar' fi primitu presidiulu congressului.

Andrásy declara apoi ca impregiurarile de façia nu 'lu érta a desvoltá unu programu inaintea delegatiuniloru. Ar' fi asteptatu dela cei, cari au combatutu politic'a guvernului cá se spuna, mai precisu si mai pe lungu, ca ce trebuiá se faca guvernulu si nu a facutu si ce a facutu dér' nu trebuiea se faca. Se nu facemu inca bilantiulu, se ne reservamu ficsarea lui pentru viitoriu. Apoi caracteriséza situatiunea asia: „Astadi avemu inca pace; sustienerea ei e tienut'a politicei guvernului si credu ca-i va succede a-o sustiené. Catu pentru interesse, negu ca s'ar' afla vreunulu, fia macaru numai unu singuru interessu alu monarchiei, de care s'ar' poté dice ca l'amu jertfitu. Pana acuma mai esiste speranti'a si credinti'a, ca va fi cu potintia o mediulocire intre faptele create si intre interessele Europei si ale altoru state." Contele Andrásy face apoi opositiunei intrebarea deja cunoscuta, ca cumu ar' stá bilantiulu acuma, déca ar' fi ascultatu de ea si ar' fi declaratu resbelu Russiei. Resbelulu acest'a ar' fi duratu mai multe generatiuni, dise ministrulu, si ar' fi atrasu ur'a chrestiniloru din Orientu asupra aceloru, cari s'au opusu fericirei loru viitórie. Si care ar' fi fostu urmarea? Neamu fi batutu pentru o stare de lucruri in Turci'a care nu mai potea fi sustienuta in nici unu casu.

Candu vorbimu asia dér' de fapte indeplinite, finesce Andrásy, nu potemu semnalá decatu un'a singura; ca-ci singur'a fapta indeplinita este, ca monarchi'a si cu ea Ungari'a au fostu scutite de periculului, de a 'si legá sórtea loru earasi de o causa perduta. O alta fapta indeplinita nu cunoscu."

Desbaterea se inchiaia si ia cuventulu referentulu Dr. Max Falk. Elu se intórce contra cont. Széchen, care a combatutu unu pasagiu din reportulu comissiunei, care dice, ca in momentulu de façia parlamentulu nu póte supune unei critice politic'a ministrului de esterne, pentru ca politic'a acést'a este abia la inceputulu actiunei. Széchen dise, ca acést'a e neesactu, ca-ci numai istori'a judeca asupra fapteloru implinite, parlamentulu inse póte se judece si inainte de implinirea fapteloru. Falk este inse de parere, ca delegatiunea nu are alta problema decatu de a desemná directiunea generala, scopurile principale ale politicei esteriore; in privinti'a mediulóceloru si modalitatiloru inse, prin care se se ajunga scopulu, trebuie se i se lase mana libera ministrului. Mai departe se apera contra invinuirei, ca ce-i cari ceru creditulu ar'

voi resbelulu. Nu, dice elu, noi voimu pace inainte de tóte, dér' si dorinti'a nóstra de pace are margini si nu potemu se suferimu o jicuire a interesseloru nóstre. In fine se pune la votu propunerea comissiunei, prin care se cere incuviintiarea creditului de 60 milióne si se primesce cu unanimitate.

Cugetari asupra retrocessiunei Basarabiei.

Anonimulu russu din „Le Nord“ a avutu dreptu, candu a admoniatu pe guvernulu romanu se fia cu mare bagare de séma, ca-ci opositiunea va esploatá cestiunea Basarabiei contra lui, spre alu resturná. Conservatorii malcontenti din Romani'a, cari mai antaiu s'au alaturatu la declaratiunea guvernului si a corpuriloru legiuitórie, ca nu voru cede nici unu petecu de pamentu, incepu acuma a siovai in cestiunea basarabica, acusa pe guvernu, ca ar' fi periclitatu interessele statului, ca ar' fi impinsu tiér'a pe o cale gresita, dicêndu ca niciodata nu voru consimtî a legá solidaritatea tierei cu faptele nesocotite ale guvernantiloru s. c. l. Passiunile luptei de partitu au ajunsu la culme. Devis'a pare a fi resturnarea guvernului cu ori-ce pretiu.

Sub asemeni impregiurari are o insemnatate deosebita aparinti'a unei brosiure scrise de unulu din cei mai de frunte membri ai partitului conservatoriu, a careia ideia conducatória este, ca guvernulu prin aceea, ca refusa Basarabi'a, comite o eróre mare politica. Acést'a brosiura e scrisa de d. Nicolae Cretiulescu, fostu ministru in cabinetulu Catargi si pórta titlulu: Cugetari asupra retrocederii judetieloru din Basarabi'a. Pentru cá se póta apretiá si cetitorii nostri mersulu ideiloru acestei brosiuri reproducemu dupa „Romanulu“ introducerea si resumatulu ce'lu face d. Cretiulescu intrens'a. Eaca introducerea:

„Sunt aprópe duóe luni, de candu press'a nu se ocupa dilnicu de catu d'o singura si aceeasi cestiune; press'a opositiunei asvirle asupr'a guvernului caus'a nenorocirei, de care tiér'a ar' fi amenintiata prin consumatiunea faptului in cestiune; press'a guvernamentala cauta a aperá guvernulu de acusatiunea ce i se face; amenduóe tienu o polemica violinte in contr'a unei poteri vecine, care ar' fi avutu póte óre-cari drepturi la recunoscinti'a nóstra; si tiér'a intrega se gasesce interitata si framentata dela unu capataiu la celalaltu. Care este subiectulu acestei framentari generale?

„Ni se rapesce Basarabi'a, suntemu amenintiati de desmembrarea tierei, Romani'a e in periculu; acestea sunt strigatele, cari resuna astadi in tóte unghiurile tierei.

„Retrasu in vieti'a privata, dér' neobservandu mai puçinu totu ce se petrece in tiera si meditandu asupr'a a totu ce o interesséza, nu potui mai multu pastrá tacerea ce-mi impusesemu si otariiu a espune aci parerea mea asupr'u acestei cestiuni ardietórie din mai multe punturi de vedere.

„Voiu merge póte in contr'a curintelui, care vediu ca fura pe nesimtite tóta lumea la noi; dér' la verst'a mea si dupa o lunga vietia politica, sunt deprinsu a luptá in contr'a asemenea curinti: poporalitatea mi s'a parutu de multe ori necompatibile cu binele publicu si n'am curtenit'o nici-odata. Déca am tientitu urechi'a la ceea ce se chiama opiniunea publica, n'am respectat'o de catu, candu mi s'a parutu, ca nu este ratacita séu amagita.

„Politic'a, care din nenorocire a surprinsu astadi la noi mai tóta lumea, mai multu séu mai puçinu culta, se afla cele mai de multe ori condusa de pasiuni de partite, de ambitiuni nemesurate si de prejudecati; ér' bietulu poporu devine victim'a acestoru lupte, la cari cele mai de multe ori este strainu.“

Aci se inchiaie introducerea. Venindu la cestiune, — scrie „Romanulu“ — d. Cretiulescu dice, ca Russi'a ne-a cerutu cele trei judetie din Basarabi'a, in dorinti'a de a face se dispara ori-ce urma din tractatulu dela Parisu, prin care se simtieá umilita. Ds'a nu cercetéza, déca Russi'a a facutu bine séu reu prin acésta propunere, déca ea si'a potutu inchipui, ca acestu schimbu are se atinga atatu de viu amorulu propriu si patriotismulu romaniloru si in façi'a simpatieloru ce a gasitu in Romani'a si a sacrificialoru ce a facutu tiér'a se abtiede dela o asemenea cerere; dér' nu se póte opri de a declará, ca nu scie, ca posesiunea celoru trei judetie din Basarabi'a se ne fi facutu mai fericiti, precumu nu crede, ca retrocedarea loru póte se ne faca mai nenorociti si nu póte privi cestiunea, de catu din punctulu de vedere mai multei séu mai puçinei prosperitati a tierii, ca-ci nu intielege, ca ea se fia privita din puntulu de vedere nationale.

D. Cretiulescu desaproba pe guvernu, pentruca — ori-care ar' fi fostu opiniunea lui in cestiune; admiterea retrocedarii séu inlaturarea ei, — n'a intratu in casulu antaiu in tratari cu Russi'a, spre a dobandi compensari mai avantagióse si in alu douilea, pentru-ca n'a cautatu pe cale diplomatica, si numai pe cale diplomatica, se induplece pe Russi'a cá se renuntie la cererea s'a. Ds'a desaproba asemenea opositiunea din senatu, fiinduca a facutu interpelari in cestiunea Basarabiei si prin acést'a a provocatu framentari in tiéra si manifestari, in cari dice, ca Russi'a nu e menagiata. Déca opositiunea ar' fi voitu se cunósca opiniunea guvernului, ar' fi potutu, adauge patriotulu eminentu recomandatu adi de „Press'a“, se faca acést'a in liniste si cu mai multa moderatiune. Dupa acésta grava acusare dice, ca for'a poté petrunde, care e acumu politic'a Russiei, déca ea va renunciá la cele trei judetie — cumu ei place dlui Cretiulescu a numi necontenitu acésta parte a tierei nóstre — séu de va starui in cererea ei, dice, ca e veditu, ca procederile nóstre ne-au instrainatu simpatiele poternicei natiuni vecine, si apoi inchiaia astfeliu:

„Imi remane cá se terminu acésta mica disertatiune, a-mi completá intreg'a opiniune a mea despre retrocedarea celoru trei judetie ale Basarabiei prin compensatiuni.

„Si mai antaiu de tóte voi aminti aci, ca esemple de asemenea schimburi séu cedari intre duóe staturi avemu mai multe si nu voiu citá de catu unulu din cele mai recente, acel'a alu tienuturiloru Nicei si Savoiei cedate Franciei de Itali'a, Savoi'a, care este léganulu dinastiei domnitórie in Itali'a.

„De si Dobrogea cu tóta vecinatatea ei ne este puçinu cunoscuta, comparandu inse pe charta intinderea teritoriului acestei provincie cu intinderea celoru trei judetie din Basaraai'a, Dobrogea ne presinta o mai mare intindere.

„Creatiunea unui portu in marea Négra pe tiermurile Basarabiei, astadi in posesiunea nóstra, este o ilusiune; atatu lucrarile cerute de stabilirea portului, catu si intretienerea lui, odata stabilitu, sunt mai pre susu de resursele nóstre.

„Dobrogea presinta unu portu fórte insemnatu pe Dunare, Tulcea, care sub o administratiune inteliginte are unu viitoriu din cele mai mari, si doue porturi in marea Négra, Mangali'a si Kiustenge, cari astadi napustite de administratiunea inepta a turciloru, prin chiaru compensatiunea banésca oferita de Russi'a, s'ar' fi potutu imbunatati; totu din acésta compensatiune banésca s'ar' fi potutu stabili cu inlesnire, paralelu cu actual'a cale ferata dela Cernavod'a la Kiustenge, unu canalu din cele mai avantagióse pentru comerciulu tierei.

„Catu despre poporatiunea acea romana, actualmente destulu de numerósa in Dobrogea, ar' fi meritatu si ea din parte-ne mai multe simpatii.

„Dér' s'obiectéza, ca Russi'a, pe care poterile au vrutu s'o inlature dela imbucaturile Dunarei, prin retrocedarea celoru trei judetie din Basarabi'a, redevine riverana a Dunarii, si prin urmare dispune din nou de imbucaturile acestui fluviu; apoi, deosebitu de lips'a de ori-ce importantia a canalului Kiliei, care lungesce cóstele Basarabiei, deosebitu, ca posesiunea Deltei, dupa catu ne este cunoscutu, intra intre compensatiunile oferite noue, suntemu óre noi singuri interesati la liber'a navigatiune a Dunarii?

„Neutralisarea acestui fluviu este o cestiune europénа; cumu potemu fi noi mai bine garantati in acésta privintia de catu de celelalte poteri riverane, Germani'a, Austro-Ungari'a si celelalte, alu caroru interessu in acésta privintia este totu atatu de insemnatu cá alu nostru?

„Din tóte cele de mai susu resulta cá conclusiune, ca politic'a urmata de guvernu cá si de opositiune in cestiunea retrocedarei celoru trei judetie ale Basarabiei a fostu puçinu seriósa, ca prin chipulu, cu care a fostu tratata de noi acésta cestiune, a careia solutiune definitiva nu o potemu adastá decatu dela viitoriulu congressu, din aliatii ce ne facuseramu pe russi, astadi i'amu facutu de nu inimici, dér i-amu recitu catra noi, si amu compromisu o positiune, la care tiér'a in urm'a sacrificieloru de sange si de milióne ce a facutu, erá in dreptu se se adaste. Deosebitu de acést'a, nu sciu pana la ce puntu unu statu micu cá alu nostru, care are inca nevoia de multe trude pana se se póta consolidá, trebuie se infrunte poterile Europei cele mai mari, ca in asemenea cestiuni, in care interessulu intregei tieri este in jocu, trebuiá se dispara ori-ce resimtieminte si ori-ce ure de partite, si opositiunea cá si guvernulu, insufletite de unu adeveratu patriotismu, se ié o resolutiune in linisce, fora se intarite tiér'a intréga, si facundu se degenereze cestiunea in desbateri neoportune, se aduca cele mai mari ofense unei poteri vecine, ca in tóta politic'a nóstra ar' trebui se avemu mai multa modestia si se ne ingrigimu ceva mai multu de simpatiele tuturoru poteriloru.

„Miscatu de singurulu interessu alu tierei mele si liberu de ori-ce pasiune si de ori-ce spiritu de partida amu crediutu cá o datoria sacra, in impregiurarea actuala ce o consideru fórte critica pentru Romani'a, se redicu glasulu si se cautu a luminá publiculu asupr'a interesseloru tierii, astfeliu precumu le vedu eu; sunt convinsu, ca, déca sunt multi amagiti despre adeveru, sunt si mai multi, cari, de si 'lu vedu, in façia inse cu und'a, ce s'a intinsu cu atat'a furia, stau la ganduri in catrau se apuce; se cautamu dér' a cugetá cu toti mai maturu asupr'a greleloru impregiurari, in care ne aflamu.“

Banatu-Comlosiu, 24 Martiu 1878.

Stimate dle Redactoru! Inimicii poporului nostru romanescu afirma cu insolintia, ca poporulu romanescu se afla in stagnatiune si ca-i lipsescu tóte acele fortie morali, cu ajutoriulu carora pretinde a perveni la limanulu doritu . . . Ei retacescu inse cumplitu, candu credu acést'a, pentru ca esperienti'a de tóte dilele aréta pe deplinu, ca geniulu natiunei romane percurge calea s'a neimpedecatu, si directu in apogeulu luminei si alu progressului! Griviti'a, Rahov'a si Plevn'a sunt martori la acést'a . . . Fortiele morale ale romaniloru sunt la nivelulu, unde este inscrisu cu litere de auru prestigiulu natiuniloru: Pana aici intunereculu si orbi'a si de aici — lumin'a binefacutória! —

Acestea premerse, vinu, dle redactoru, a ve aduce la cunoscintia, ca compatriotii mei, intre carii me aflu érasi dupa o indelunga absintia, au datu, ba dau si astadi cu atatu mai vertosu, cele mai eclatante dovedi, ca poporului nostru intru adeveru nu-i lipsescu fortie morali . . . Nu, ca-ci déca vedemu unu opidu romanescu, precum este opidulu Banatu-Comlosiu, in comitatulu Torontalu, care pre lenga favoritóri'a s'a stare materiala se bucura si de unu pré considerabilu numeru de inteligentia romana, cumu-si incórda tóte siliutiele sale morale, spre a obtiené in tóta privinti'a respectulu tuturoru, atunci nu mai avemu causa se desperamu de viitoriulu si sórtea nóstra!

Scimu, ca indolenti'a este preste totu stanc'a gigantica, de care se infrangu tóte staruintiele omenesci, este murulu colosalu, ce isoléza omenimea de scopulu ei finalu, de perfectiune! — Chiaru pentru aceea este recerintia naturala deci, cá societatile omenesci se nu remana pururea in rigidulu braçiu alu indolentiei, ci se nisuésca viribus unitis intr'acolo, spre a perveni fara amenare la calea, ce conduce la salutea destinatiunei sale!

Opidulu mai susu amintitu, si adeca poporatiunea sa romana, si-a priceputu missiunea sa sociala nationala atunci mai bine, candu au venitu la acea idea salutaria, spre a se intruni in o associatiune de lectura romana. Acést'a societate romana, constatatória numai din tieranii romani de aici, esiste intru adeveru; si este propriamente provediuta cu mai multe diuarie si diferite carti romanesci. — La infiintiarea si constituirea acestei societati curatu romanesci multu au atribuitu zelosulu nostru docinte, Nicolau Grofsioreanu, care nu a crutiatu nici timpu, nici fatige —, ci a staruitu cu abnegare la constituirea acestei salutarie associatiuni romane; si chiaru pentru aceea nu vomu incetá nici candu, si prin urmare nici cu acésta ocasiune a-i aduce in publicu recunoscinti'a nóstra satisfacuta prin zelulu d-sale. In fine dé bunulu Dumnedieu, cá si alte poporatiuni romane se urmeze esemplulu premersu de compatriotii mei intru tóte — si apoi cu atatu mai puçina causa vomu avé de a ne teme de viitoriulu celu mai de aprópe alu poporului nostru romanescu . . .

Primesce dle s. c. l. S. Grigorianu.

Distinsulu publicistu italianu Dr. Enrico Croce a adressatu directorelui „Romanului“ dlui C. A. Rosetti urmatórea scrisóre:

Onor. directore alu „Romanului“.

Sciti cu cata ardóre si cu catu zelu amu luptatu continuu pentru eternulu principiu alu nationalitatii romane; amu aparatu, mai antaiu, interessele nobilei nóstre patrie in diariulu ce dirigiamu la Milano si mai in urma in mai tóte organele principale italiane.

Noi Italianii (déca nu toti, cea mai mare parte) amu simtitu totudeauna o misteriósa atractiune catra eroic'a vóstra tiéra, ce pórta gloriosulu nume de Rom'a, si pe care o credemu chiamata la o inalta missiune in Oriinte.

Pentru noi, este placutu a sci si a ne reaminti, ca frumosulu vostru pamentu a fostu colonisatu de catra patri'a-mama, Itali'a: mai antaiu de legiunile romane ale lui Trajanu, mai in urma, in evulu mediu, cu stramosii nostri republicani din Pis'a, Veneti'a si Genov'a, cari fundara cetati cá Kili'a, Giurgiu, Ismail, Calafat, etc. si lasara multe urme de activitate si progressu pe tiermurile Dunarei.

Ceea ce este si mai multu, inamicii vostri fura totudeauna si ai nostri; de sicuru nu fù o

combinare, ci destinulu comunu, care facu, cá indata ce aparù Italiei auror'a libertatii si a emanciparii, Romani'a se se ridice, mai in acelasiu timpu, la demnitatea unei natiuni. N'amu uitatu neintreruptele vóstre lupte; ne amintimu, ca indata ce amu pusu piciorulu pe pamentulu eternei Rome, Parlamentulu vostru fù celu d'antaiu, si singurulu din Europ'a, care tramise Italiei unu cuventu de solidaritate si de iubire, pe candu celelalte popóre latine nu ne aprobau séu ne aretau neincredere.

In timpulu ultimului vostru resbelu cu Turculu, animele nóstre bateau in unire cu ale vóstre in diferitele peripetii, prin care treceati: tresaltau de bucuria audiendu maretiele probe de curagiu ale valorosiloru Romani la Griviti'a, la Plevn'a, aretandu-se demni fii ai Romei antice si ai reinviatei Italie.

Inchipuiti-ve ce durerósa surprindere amu avutu, audiendu ca Russi'a, — care n'a avutu niciodata unu aliatu mai lealu, cá voi — ca Russi'a pretinde in façi'a Europei, contra dreptului giutiloru-pentru rusinea sacrului principiu alu nationalitatiloru, desmembrarea frumósei si nenorocitei Romanii, in tocmai cá celu ce taia bratiulu amicului, caruia ei datoresce viéti'a.

Amu fostu si suntemu indignati de acésta pretensiune, noi, cá fratii vostri cei mai mari, cá Italiani, cari amu sustienutu, versandu sangele nostru, nemuritorulu principiu alu nationalitatii, principiu gratia caruia Italia a devenitu natiune, — si mai in urma Germani'a, — principiu in numele caruia Russi'a pretinde, ca a pusu in miscare trupele sale.

Speramu, ca viitoriulu congressu nu va suferí o nedreptate atatu de mare pentru Romani'a, ca va scapá lumea si pe Russi'a de asta rusine si ca Europ'a nu va suferí, cá Basarabi'a se devina o Polonia Danubiana. Dér' pana ce plenipotentiarii se voru aduná in congressu, se incercamu noi, patriotii latini, de a mantiené susu principiulu nationalitatii romane, de a nu lasá se se stinga foculu, care ne intaresce in acésta santa lupta.

In ceea ce me privesce pe mine m'am decisu, ne putendu combate cu arm'a, de a muia condeiulu si de a scrie o carte intitulata: „La Romani'a dinanzi all' Europa“, si cu simtieminte libere si eficace a tratá despre dreptulu vostru din punctulu de vedere alu interesseloru vóstre si ale Europei.

Voi tipari mai multe mii de esemplare in limb'a italiana, francesa, englesa, germana si romana, pe care le voi imparti in aceste tieri.

Primesce etc.

Dr. Enrico Croce.

Diverse.

(Itali'a si Romani'a). Relatiunile intre aceste doue tieri sorore devinu din dî in dî mai intime. De curundu s'a subsemnatu unu tractatu de comerciu alu Romaniei cu Itali'a. Acestu tractatu inse nu s'a inchiaiatu numai intre guverne, ci directu intre Majestatea S'a regele Italiei si Inaltimea S'a principele Carolu. Prim'a-óra domnitoriulu Romaniei s'a subscrisu alaturi cu suveranulu unei mari poteri europene. Tiér'a-mama, Itali'a a recunoscutu astfeliu formalu independenti'a Romaniei. Camer'a romana a votatu Italiei multiamita pentru ca ia recunoscutu independinti'a.

(Savfet-pasi'a si Cogalniceanu.) Ministrulu de esterne romanu nu se mai póte jelui, ca Turci'a desconsidera Romani'a si pe guvernu in comerciulu diplomaticu. Pentru prim'a óra ministrulu de esterne alu Turciei nu s'adreséza deadreptulu catra Domnitoriu cá catra unu vasalu' ci „Escelentiei Sale ministrului de esterne alu Romaniei“; pentru prim'a-ora recunósce Turci'a titlulu de Romani'a intr'unu actu oficialu — esclama „Dorobantiulu“. Acestu actu e not'a, prin care Savfet-pasi'a multiamesce cu recunoscintia poporului si guvernului romanu, in numele guvernului turcescu, de omenós'a tractare si de generós'a ospitalitate ce au gasitu in Romani'a prisonierii turci. —

(Produsulu linieloru ferate romane in 1877.) Tabloulu veniturilor si scheltuieleloru linieloru ferate romane ne arata urmatoriulu resultatu. Lini'a Lemberg-Cernauti-Iasi (lungime de 224 Kilometri) a produsu in anulu trecutu 10,038.498 lei. (franci) Cheltuiélile au fostu de 3,379.500 lei, remane dér' unu escedentu de 6,658.998 lei, adeca 29.727 lei de Kilometru. Lini'a Bucuresci-Giurgiu (lungime de 75 Kilometre) au avutu in 1877 unu venitu de 3,312.384 lei, spesele au fostu de 881.730 asia dér' venitulu curatu e de 2,330.554, adeca 31.074 lei de Kilometru. Resultatulu acest'a e cu atatu mai imbucuratoriu, cu catu lini'a in cestiune e dirigiata si servita de functiunari numai romani. Lini'a Iasi-Ungheni a avutu unu venitu de 653.694 lei, cheltuielile s'au urcatu la 276.421 lei, venitulu curatu a fostu dér' de 377.273 lei, adeca 17.146 lei de Kilometru. Lini'a Romanu-Verciorov'a a produsu cu totulu 35,199.714 lei, cheltuielile se urca la 15,748.220 lei. Venitulu curatu alu acestei linii este der' de 19,450.499 lei. — Venitulu curatu alu tuturoru linieloru ferate in an. 1877 trece dér' peste 28 milióne lei.

(Osman-pasi'a) se afla senatosu de mai multe dile in Constantinopolu. Dupa reintórcerea s'a din captivitate Osman a fostu primitu cu mari onoruri la Pórta si la Seraskieratu (ministeriu de resbelu). Sultanulu i-a conferitu marele cordonu alu ordinului Osmanie cu brilianturi, medali'a de auru militara si sabi'a vechiului Sultanu. Cu ocasiunea visitei ce a facut'o marele duce Nicolae Sultanului a fostu si Osman de façia si intalnindu-se cu Skobeleff i-a strensu man'a caldurosu cá unui vechiu cunoscutu.

(Casu de mórte.) In 17 Martiu st. n. avù locu inmormentarea neobositului vice-protopopu alu eparchiei gr.-cath. a Cosiocnei Petru Ratiu, care dupa unu morbu de plumani abia de 8 dile 'si dede nobilulu seu spiritu in man'a creatorelui in etate de 56 ani, a preotiei 31, lasandu in doliu pe consórt'a s'a si 5 prunci ai sei. La ceremoni'a funebra au asistatu 6 preoti tractuali. Dupa finirea ceremoniiloru rituali Basiliu Porutiu si Gregoriu Sabo, preotii Rediului si Aitonului, prin cuventarile loru acomodate facura se simtia nu numai poporulu adunatu, ci si totu oficiolatulu opidanu adenca durere pentru perderea zelosului barbatu. Regretu inse, ca mare parte din preotii tractuali nu participara la conductu, n'au datu ultimulu tributu, cu care erau datori defunctului. Fiai tieren'a usiora si memori'a neuitata. Datu 25 Martiu 1878. E. G.

(† Franciscu Mihailasiu) capitanu de gendarmeria in pensiune membru alu distinsei familie Mihalasiana a repausatu in 24 Martiu st. n. in Noseudu.

Sciri ultime telegrafice.

Vien'a, 29 Martiu. Generalulu Ignatieff a conferitu astadi patru óre cu contele Andrásy. Se dice ca generalulu va plecá mane.

Petersburg, 29 Martiu. La revist'a tienuta asupra corpului gardei de reserva a disu imperatulu Alesandru: Déca vomu trebui se intramu earasi in actiune sperezu, ca veti fi totu atatu de bravi cá cameradii vostri.

Rom'a, 29 Martiu. „Fanfulla“ anuntia: Ambasadorulu anglesu Paget a comunicatu oficialu ministrului de esterne Corti, ca Angli'a a decisu a nu luá parte la congressulu de Berlinu.

Londr'a, 29. Martiu. „Globe“ spune ca i s'a datu instructiuni decisive admiralului flotei anglese Hornby pentru casulu unei actiuni de resbelu.

(„Kr. Ztg.“)

☞ Cu **1 Apriliu st. v. 1878** se incepe unu **nou abonamentu** la

„GAZET'A TRANSILVANIEI.“

pe triluniulu Apriliu, Maiu si Iuniu.

Rogamu pe domnii aceia, a caroru abonamentu espira cu 31 Martiu st. v. cá se grabésca cu reinoirea lui, déca voiescu cá se li se tramita fói'a regulatu.

P. T. domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adressele esacte, aratandu si post'a cea mai aprope de loculu unde locuiescu.

Pretiulu abonamentului este: pentru Brasiovu 8 fl. pe anu, 4 fl. pentru semestru si 2 fl. 50 cr. pe trei luni; cu dusulu in casa 10 fl. pe anu, 5 fl. pe semestru, si 3 fl. pe trei luni; pentru Austro-Ungari'a cu post'a: 10 fl. v. a. pe anu, 5 fl. pe unu semestru si 3 fl. pe trei luni, ér' pentru strainatate 12 fl. (séu 28 franci) pe anu, 6 fl. pe siese luni si 4 fl. pe trei luni.

Ajutorie pentru raniti.

Fagarasiu, 29 Ianuariu 1878.

(Urmare si fine.)

Din Ohab'a Fagarasiana au mai contribuitu: Ioanu Obregia 1 cupa cucuruzu, Ivanu Blag'a 3 c. c., Ioanu Boeru 1 c. c., Elis'a Rosic'a 2 c. s., Eli'a Calinu 1 c. s., Petru Calinu 1 c. c., Ev'a I. Boeriu 1 c. c., Iosifu Moldovanu 2 c. s., Georgiu Mircea 1 c. c., Mari'a I. Boeriu 2 c. c., Ioanu Mircea 1 c. c., Iosifu Cepesiu, Georgiu I. Cepesiu, Georgiu Crisianu si Nicolau Chintisiu 1 c. c., Nicolau Nedelc'a 1 c. c., Ioanu Chintisiu 1 c. c., Georgiu Vacariu 1·5 c. c., Toderu Pop'a 2 c. c., Iacobu Pop'a 1·5 c. c., Georgiu Pop'a 2 c. s., Tóderu Idomiru 4 c. s., Ioanu Idomiru 4 c. c., Samoila Idomiru 1·5 c. c, Iosifu Martinu 1 c. c., Ioanu Martinu 3 c. c., Nisie Martinu 1 c. s., Mari'a B. Malinu 1 c. c., Nicolau Chiutisiu 0.5 c. c., Achimu Duc'a 0·5 c. c., Georgiu Malinu, I. Campeanu, Moise Muresianu, G. Crisianu, Ioanu Crisianu, Nicolau Munteanu si G. Timariu 1·5 c. c., Toderu Moldovanu 1 c. c., Georgiu Campeanu 1 c. c., Achimu Munteanu 1 c. c., Iosifu Timariu 4 c. c., Nicolau Timariu 1 c. c., Ioanu Comaromescu 3 c. c., Georgiu Moldovanu 1 c. c., Georgiu Cepesiu 1 c. c., Georgiu Vacariu 3 c. c., Ev'a N. Timariu 1·5 c. c., Nicolau Morariu 1 c. c., Nechit'a Pop'a 1 c. c., Ionascu Timariu 1 c. c., Nicolau Malinu 1·5 c. c., Georgiu Timariu si Iacobu Crisianu 1 c. c. si Georgiu Calinu 2 c. secara.

Din acestea resulta: 14 chilograme si 9 decagrame de scame si 4 coti de panza; in bani gat'a 13 fl. si 99 cr. v. a.; 7 ferdele si 12 cupe cucuruzu, cari in bani prefacunduse dau sum'a de 7 fl. si 72 cr. si 1 ferdela si 12 cupe secara, in bani 2 fl. si 36 cr., cari cu totii laolalta dau sum'a finala de 24 fl. si 7 cr. v. a.

Subscrisulu se róga cá numele contribuentiloru se se publice in colónele diuariului „Gazet'a Transilvaniei“, carea publicare vá servi cá adeverintia despre adeverat'a tramitere si manipulare a baniloru si a obiecteloru colectate dela respectivii contribuenti prin mene. — Romulu Simu, invetiatoriu dirig.

Zinc'a Romanu, colectanta.

Brasiovu, in Februariu 1878.

Ofrande pentru soldatii romani raniti, primite de subsemnatulu din comun'a Ghimbavu in bani, panza si 4 chilo scame dela elevele romane din scóla prin dómnele Elen'a I. Comanescu si tramise prinçiului Dimitrie Gr. Ghic'a, presiedintele „Crucei rosie“ la Bucuresci.

Diamandi I. Manole.

Parintele I. Comanescu 1 fl., Dumitru Comsia 30 cr., Ioanu Siurariu 20 cr., Ioanu Carstocea 20 cr., Ioanu Neagu 10 cr., George Neamtiu 10 cr., Ioanu Comsi'a 10 cr., Vasile Dodocu 10 cr., Dumitru Nanu 10 cr., Ioanu Scortia 10 cr., Ioanu Munteanu 10 cr., Vasilie Marcu sen. 10 cr., Nicolau Popu 10 cr., Dumitru Popu, invetiatoriu 1 fl., Sor'a Popu 20 cr., Comsia Mitrea 1 fl., Ioanu Spatariu 7 cr., Georgiu Draghiciu 6 cr., Thom'a Feldiorenu 6 cr., Georgiu Rusuletiu 10 cr., Dumitru Siurariu 10 cr., Ioanu Nistoru 5 cr., Dumitru Spatariu 8 cr., Stan'a Tanase 4 cr., Vasile Marcu 4 cr., Dumitru Pivoda 4 cr., Dumitru Padurice 4 cr., Iacobu Craciunu 4 cr., Ioanu Comanu 4 cr., Stoic'a Tohaneanu 4 cr., Ioanu Comanariu 4 cr., Dumitru Balanu 4 cr., Ioanu Spatariu 4 cr., Ioanu Poenariu 4 cr., Georgu Lascu 4 cr., Ioanu Salomiru 4 cr., Ioanu Popoviciu 3 cr., Bucuru Nistoru 3 cr., Ioanu Lazaru 3 cr., Mari'a Siurariu 3 cr., Radu Savu 2 cr., Maniu Craciunu 2 cr, An'a Boca 2 cr., Nicolau Craciunu 2 cr., Costantinu Popu 2 cr., Stefanu Munteanu 2 cr. Sum'a 6 fl. 8 cr. v. a.

B. In obiecte: An'a Preda 1 camasia, An'a Arsene Maniu 1 ismana, Mari'a Vladarenu 1 ismana, Mari'a Popoviciu 2 coti panza, Elen'a Siurariu 2 coti panza, An'a Siusiu 2 coti panza, Mari'a D. Padurice 1 stergariu, Mari'a B. Resnovanu 2 coti panza, An'a Munteanu 1 ismana si 1 stergariu, Mari'a Padurice Bucura 2 coti panza, An'a Rusuletiu 2 coti panza, Reveic'a Voicu Popoviciu 2 coti panza, Paraschev'a Tohaneanu 1 bucata panza, Reveic'a Marcu 2 coti panza, Bucur'a George Lascu 2 coti panza.

C. Scame: Dela elevele din scól'a romana din Ghimbav'a 4 chilograme scama.

Sloimusiu, 15 Februariu 1878.

Onorate dle Redactoru! Aci ve mai tramitu inca 3 fl. v. a. colectati prin mine in favorulu soldatiloru romani raniti in resbelu, cu acea rogare, cá se binevoiti a publicá numele oferitoriloru in pretiulitulu d-vóstre diuariu, ér' sum'a de 3 fl. v. a. a o inaintá la destinatiunea ei.

Ioanu Baciu, preotu romanu.

List'a Nr. 2 a contribuentiloru in favorulu soldatiloru romani raniti, colectati prin subscrisulu: Ioanu Popu, primariu in Ardanu 1 fl., Andreiu Palimethi, parochulu Ardanului 50 cr., Nicodimu Agrisianu, invetiatoriu in Ardanu 50 cr., Tinis Iftenie, economu 30 cr., Michalc'a Ioanu Rosiulu 20 cr., Petre Popu din Frisiu 20 cr. si Andrecutiu Toaderu din Frisiu 30 cr. Sum'a 3 fl. v. a.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 27 Martiu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	60.40	Oblig. rurali ungare .	74.75
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu).	64.40	„ „ Banat-Timis.	77.—
Losurile din 1860 .	110 75	„ „ transilvane.	76.75
Actiunile bancei nation.	788.—	„ „ croato-slav.	—.—
„ instit. de creditu	221.75	Argintulu in marfuri .	107.25
Londr'a, 3 luni. . .	122.20	Galbini imperatesci .	5.74
		Napoleond'ori . . .	9.76½
		Marci 100 imp. germ. .	60.75

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.